

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utlänningsregistret

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 mars 2004 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utlänningsregistret (RP 15/2004 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jorma Kantola, inrikesministeriet
- enhetschef Juhani Niemelä, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Leena Vettenranta, justitieministeriet
- äldre regeringssekreterare Jorma Immonen, handels- och industriministeriet
- biträdande avdelningschef Anne Neimala, regeringsråd Riitta Kuusisto, regeringssekreterare Hanna-Mari Pekuri och regeringssekreterare Päivi Salo, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Olli Sorainen, arbetsministeriet

- kommissarie Harri Palmu, polisinrättningen i Helsingfors härad
- överinspektör Heikki Huhtiniemi, Dataombudsmannens byrå
- direktör för juridisk service och länderinformation Jaana Törrönen och överinspektör Hanna Partanen, Utlänningsverket
- minoritetsombudsman Mikko Puumalainen
- vice ordförande Daryl Taylor, delegationen för etniska relationer.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Brottspåföljdsverket
- Rättsregistercentralen
- AKAVA
- Löntagarorganisationen Pardia rf
- Servicearbetsgivarna
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf
- Flyktingrådgivningen rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att de ändringar som totalreformen av utlänningslagen förutsätter samt vissa andra nödvändiga ändringar görs i lagen om utlänningsregistret.

Avsikten är att utveckla användningen av utlänningsregistret och behandlingen av ärenden så att allt fler myndigheter själva för in den in-

formation de producerar i utlänningsregistret. Registret är då bättre uppdaterat och ärenden kan behandlas smidigare och i allt större omfattning inom utlänningsregistrets verksamhetsmiljö.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som den nya utlänningslagen, dvs. den 1 maj 2004.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Propositionen hänger samman med totalrevideringen (RP 28/2003 rd och RP 151/2003 rd) av utlänningslagen (378/1991). Användningen av utlänningsregistret och behandlingen av ärenden utvecklas genom att allt fler myndigheter för in den information de producerar i registret. Detta borgar för aktuella uppgifter i registret. Samtidigt blir det smidigare att sköta utlänningsfrågor. Förvaltningsutskottet vill understryka att myndigheterna måste kunna använda utlänningsregistret effektivt för att behandlingstiderna ska bli kortare.

I och med att registerförarna blir fler vill utskottet påpeka att varje myndighet svarar för att de uppgifter de för in i registret är korrekta och för att registreringen och användningen av uppgifterna är laglig med hänsyn till deras eget arbete.

Utlänningsregistret innehåller också känsliga uppgifter. Sekretessen för information och handlingar som erhållits för skötseln av uppgifter regleras i 11 § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997). Dessutom gäller det att i tekniskt hänseende försäkra sig om att respektive myndighet kommer åt bara den information som den behöver för sin tjänsteutövning. Det bör också ses till att de tjänstemän som får använda registret inte får tillgång till annan information än sådan som behövs för hans eller hennes tjänsteutövning. Enligt erhållen utredning är detta tekniskt genomförbart redan i dag.

Med hänvisning till propositionen och annan utredning finner utskottet propositionen behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna och ändringsförslagen nedan.

Detaljmotivering

5 §. *Personer som omfattas av registret.* I motsats till gällande lag föreslås i propositionen att det av 5 § 1 mom. ska framgå i vilket av de i momentet nämnda delregistren de i momentet avsedda uppgifterna ska föras in. I och för sig är

exakta regler en viktig ambition. Lagförslaget lämnar trots det öppet vilka de personer är om vilka uppgifter får inhämtas och föras in i det i 3 § 1 mom. nämnda delregistret för övervakning av inresor och utresor och det i 3 § 2 mom. nämnda delregistret för inresevillkor. För att bestämmelsen ska bli klar och tydlig föreslår utskottet att delregistren stryks i 5 § 1 mom. 1—5 punkten, eftersom det här är frågan om en partiell revidering av lagen om utlänningsregistret. Paragrafens 1 mom. kommer därmed tekniskt att motsvara 5 § i den gällande lagen.

Utskottet föreslår också att propositionens passus om dem som ansökt om uppehållstillstånd flyttas från 5 § 1 mom. 2 punkten till momentets 1 punkt och att 2 punkten därmed endast har en bestämmelse om språkexamen.

8 §. *Externa datakällor.* Utskottet föreslår att 8 § 1 mom. 4 punkten upphävs, eftersom den blir obehövlig i och med att fängvårdsmyndigheterna blir registeransvariga med stöd av 3 § 3 mom. i den nya lagen.

Regeringen har i propositionen lagt in kommunens socialmyndighet vid sidan av Folkpensionsanstalten i 8 § 1 mom 6 punkten. Jämfört med den gällande lagen har bestämmelsen inte innehållsligt ändrats på något annat sätt. Beslutsfattande och övervakning i samband med utlänningars socialskydd, som nämns i förslaget, ingår inte i de kommunala socialmyndigheternas uppgifter, och då kan de inte heller ha uppgifter från sådan verksamhet. Av propositionsmotiven framgår att det handlar om att ta reda på om en persons försörjning kan anses vara tryggad. I detta syfte behövs det information från kommunens socialmyndighet främst om personen har ansökt om eller beviljats utkomststöd. Förvaltningsutskottet föreslår att 8 § 1 mom. 6 punkten ändras som följer: "6) av Folkpensionsanstaltens och kommunens socialmyndighet uppgifter om sökanden beviljats utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller annan likartad förmån samt andra faktorer som kan vara av betydelse vid behandlingen av

ett i utlänningslagen eller medborgarskapslagen (359/2003) avsett ärende som gäller personen i fråga".

I Schengens nationella informationssystem, som nämns i 31 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003), ingår efterlysningar som förs in i systemet av andra avtalsslutande parter. Enligt artikel 102.2 i Schengenkonventionen får rapporter från andra avtalsslutande parter inte kopieras från Schengens informationssystemets nationella del till andra nationella datafiler. På grundval av erhållen utredning föreslår utskottet att 8 § 1 mom. 7 punkten stryks i lagförslaget. Eftersom meningen är att inte heller bestämmelserna om upp-

gifter från de övriga nordiska länderna ska kvarstå, föreslår utskottet att lagrummet upphävs.

10 §. *Utlämnande av uppgifter ur registret.* Med hänvisning till resonemanget ovan gällande 8 § 1 mom. 4 punkten föreslår utskottet att 10 § 1 mom. 8 punkten om fängvårdsmyndigheterna stryks eftersom den är obehövlig.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utskottet

att lagförslaget godkänns med följande ändringar:

Lag

om ändring av lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 19 december 1997 om utlänningsregistret (1270/1997) 8 § 1 mom. 4 och 7 punkten samt 10 § 1 mom. 8 punkten,

ändras (utesl.) 2 § 2 och 3 mom., 3 § 1 och 3 mom., 5 § 1 och 2 mom., 6 § 1 mom. 3 punkten, 7 §, i 8 § det inledande stycket till 1 mom., 6 och 8 punkten samt 2 mom., 9 § 1 mom. samt 10 § 1 mom. 1 (utesl.) och 9 punkten samt 2 mom.,

av dessa lagrum 2 § 2 mom. och 10 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 183/2002, samt fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 183/2002, ett nytt 4 mom., till 8 § 1 mom. en ny 9 punkt samt till 10 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i sistnämnda lag, en ny 10 punkt som följer:

2 och 3 §
(Som i RP)

5 §

Personer som omfattas av registret

För utlänningsregistret får inhämtas och i registret föras in uppgifter *om personer*

1) (utesl.) som ansökt om visum *eller uppehållstillstånd*,

2) (utesl.) som avlagt språkexamen som avses i 48 § utlänningslagen (/) eller deltagit i språkexamen,

3) (utesl.) vars uppehållsrätt registreras med stöd av utlänningslagen,

4) (utesl.) som ansökt om internationellt skydd eller som är föremål för utredning i Finland inom ramen för flyktingkvoten eller på grund av humanitär invandring,

5) (utesl.) som ansökt om främlingspass eller resedokument för flykting eller för vilka en finsk myndighet för verkställande av avlägsnande ur landet utfärdat ett resedokument för enkelresa.

(2 mom. som i RP)

6 och 7 §
(Som i RP)

8 §

Externa datakällor

Den registeransvariga har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för utlänningsregistret få sådan information som är nödvändig för utförande av de uppgifter som föreskrivs för den i lag enligt följande

— — — — —
6) av Folkpensionsanstalten och kommunens socialmyndighet uppgifter *om sökanden beviljats utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller annan likartad förmån samt andra faktorer* som kan vara av betydelse vid behandlingen av ett i utlänningslagen eller medborgarskapslagen (359/2003) avsett ärende som gäller personen i fråga,

(7 punkten *utesl.*)

(8 och 9 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

9 §

(Som i RP)

10 §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Utöver vad som bestäms i någon annan lag eller i internationella avtal som är bindande för Finland får, utan hinder av sekretessbestämmelserna och i den mån det är nödvändigt för att den mottagande myndigheten skall kunna utföra sina i lag bestämda uppgifter, ur utlänningsregistret utlämnas information till

(1 punkten som i RP)

— — — — —
(8 punkten *utesl.*)

(9 och 10 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 2 april 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Rosa Meriläinen /gröna

Heli Paasio /sd
Juha Rehula /cent
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd
ers. Aulis Ranta-Muotio /cent
Kimmo Tiilikainen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.